

Evert Bron
Maxim le Clercq
Jelle Rinzema

1. Aanleiding

In de afgelopen periode heeft het project Versterking Kwaliteit en Integriteit Lokaal bestuur gelopen. Het project had als doel het verhogen van de weerbaarheid van (gemeenten in) Noord-Holland tegen ondermijnende criminaliteit. De opzet van het project was om in zestien maanden tijd – van september 2018 tot eind december 2019 – werkende weg uit te vinden hoe de provincie zo effectief mogelijk kan bijdragen aan het verhogen van de weerbaarheid van gemeenten en de eigen organisatie en – daarmee – aan de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Het project is eind 2019 afgerond met de oplevering van een projectverantwoording die ook aan PS is gestuurd.

Voorjaar 2019 is een nieuw college aangetreden. Het coalitieakkoord 'Duurzaam Doorpakken!' heeft ook aandacht voor ondermijning en stelt middelen beschikbaar voor de aanpak ervan. Er is dus ook in deze coalitieperiode aandacht voor het thema. Met de nu voorliggende Agenda Weerbaar NH willen we deze ambitie nader invulling geven.

2. Doelstelling Agenda Weerbaar NH

“Ondermijning van het openbaar bestuur door georganiseerde criminaliteit raakt het fundament van de democratische rechtsorde. Wij blijven strijden tegen alle vormen van ondermijning en stellen hiervoor middelen beschikbaar”

Voornoemde tekst is opgenomen in het coalitieakkoord Duurzaam Doorpakken! dat de coalitiepartners GroenLinks, VVD, D66 en Partij van de Arbeid vorig jaar juni bereikten. De aanpak van ondermijning krijgt grofweg gestalte langs twee sporen: in de repressieve aanpak proberen de verschillende overheden en overheidsdiensten ondermijnende criminaliteit op te sporen en uit te schakelen. Het Landelijk Informatie- en Expertisecentrum en de Regionale Informatie- en Expertisecentra spelen daarin een voorname rol.

Naast een repressieve aanpak staat een preventieve benadering: Kunnen drempels worden opgeworpen waardoor het voor criminelen moeilijker wordt om hun malafide praktijken voort te zetten of überhaupt te starten? Hoe zien die drempels er dan uit en op welke vlakken kunnen ze het beste worden ingezet?

De provincie Noord-Holland wil via de hier voorliggende Agenda Weerbaar NH vooral een bijdrage leveren aan de preventieve aanpak. Op *bestuurlijk* alsook op *maatschappelijk* vlak; binnen en buiten de eigen organisatie. **Hoofddoel van de agenda is om binnen de geografische grenzen van Noord-Holland de weerbaarheid te vergroten.** De rol die de provincie daarmee inneemt, is die van facilitator en regisseur.

Overigens merken wij hier op dat de Agenda – zij het indirect – een bijdrage levert aan andere doelen uit het coalitieakkoord. Immers, op moment dat het vanwege verschillende drempelverhogende maatregelen voor criminelen moeilijker wordt om hier voet aan grond te krijgen, komt dat onder andere de vitaliteit van de Noord-Hollandse economie ten goede en kan de leefbaarheid op plekken worden behouden. De aanwezigheid van ondermijnende criminaliteit zorgt namelijk voor oneerlijke concurrentie en kan verloedering van bijvoorbeeld bedrijventerreinen of recreatieparken tot gevolg hebben.

3. Actielijnen Agenda Weerbaar NH

In het voornoemde afgeronde project lag de focus grotendeels op de lokale en eigen weerbaarheid. Die lijnen willen we doorzetten. In die zin sluit de voorgestelde aanpak nauw aan bij de doorkijk die is gegeven in de projectverantwoording van het afgeronde project zoals die eind december 2019 is opgesteld. Voornaamste aanvulling daarop is dat de Agenda Weerbaar NH zich nadrukkelijker wil richten op de eigen beleidskracht.

De Agenda Weerbaar NH krijgt daarmee vorm langs drie actielijnen:

- **Vergroten interne weerbaarheid.** Dit betreft de weerbaarheid van de provinciale organisatie. Deze lijn ziet op brede bewustwording van potentiële kwetsbaarheden die inherent zijn aan het provinciale werk.
- **Eigen beleidskracht.** Deze lijn probeert het ondermijningsvraagstuk te vertalen naar verschillende provinciale opgaven. In hoeverre kan het provinciale beleid met betrekking tot bedrijventerreinen er bijvoorbeeld aan bijdragen dat ondernemers die gevestigd zijn op deze terreinen eerder en makkelijker met elkaar gaan samenwerken om criminaliteit in een zo vroeg mogelijk stadium op het spoor te komen? Op welke wijze kan de veelheid aan gegevens die de provincie heeft over het buitengebied worden ingezet om bepaalde patronen die kunnen duiden op ondermijnende activiteiten op het spoor te komen? In hoeverre kan het provinciale data lab worden ingezet op dit onderwerp? Op deze en andere vragen wordt – uiteraard in samenwerking met andere partijen – geprobeerd concrete antwoorden te vinden in deze lijn. Antwoorden die ook leiden tot concrete activiteiten.
- **Lokale weerbaarheid.** Binnen deze lijn wil de provincie gemeenten blijven ondersteunen bij het verder inzichtelijk krijgen van de eigen weerbaarheid en wordt bezien welke kennisbehoefte er is bij gemeenten waarin de provincie mogelijk kan voorzien. Hierbij valt te denken aan (breder) inzicht in vormen van milieucriminaliteit. De uitvoering van de wet Bibob past ook in deze lijn.

4. Voortzetting activiteiten uit het project en nieuwe initiatieven

Deze Agenda staat niet op zichzelf. Zoals hiervoor al aangegeven, willen we een aantal lijnen uit het afgeronde project continueren. In de projectverantwoording is ook al een doorkijk gegeven naar mogelijke activiteiten in 2020. Met welke (nieuwe) activiteiten willen we aan de slag? En wat is daartoe al gebeurd de afgelopen maanden?

Quickscan gemeentelijke weerbaarheid

In het kader van het project hebben wij in samenwerking met het RIEC Noord-Holland en Pro Facto een *Quickscan Gemeentelijke Weerbaarheid* (hierna: Quickscan) ontwikkeld. De scan heeft tot doel om gemeenten inzicht te bieden in mogelijke kwetsbaarheden in de ambtelijke organisatie waar het gaat om potentiële beïnvloeding door criminelen en het onbewust faciliteren van georganiseerde criminaliteit. In de bijlage bij deze Agenda worden de opzet en werkwijze van de Quickscan toegelicht.

In de tweede helft van 2019 is deze scan ontwikkeld aan de hand van drie pilots in de gemeenten Velsen, Hoorn en Den Helder. Dit voorjaar is de scan geëvalueerd. De drie betrokken gemeenten, het RIEC en wijzelf zijn positief over de Quickscan. De gemeenten waarderen omvang en reikwijdte van de scan. Het heeft bij hen geleid tot meer inzicht in de kwetsbaarheid van werkprocessen. Ook geven de scans concrete aanbevelingen die als waardevol worden ervaren. De aanbevelingen uit de Quickscan zijn en worden gebruikt als belangrijke input voor interne actieplannen. De uitkomsten van de scans leiden daarmee dus ook tot opvolging.

De Quickscan draagt dus bij aan het vergroten van de gemeentelijke weerbaarheid, zowel qua inzicht en bewustwording alsook qua concrete mogelijkheden om de eigen weerbaarheid te vergroten. Dat doel hadden wij er ook mee voor ogen en gezien de doelstelling van de Agenda –

vergroten van de weerbaarheid binnen de geografische grenzen van Noord-Holland – willen we door met de Quicksan. Daarom peilen we op dit moment de gemeentelijke behoefte voor een Quicksan. Hierin wordt opgetrokken met het RIEC Noord-Holland met wie de Quicksan is ontwikkeld.

Overigens geven we hiermee ook uitvoering aan het hetgeen hierover opgenomen is in de programmabegroting 2020, namelijk dat er in 2020 20 Quicksans voor gemeenten worden uitgevoerd.

Provinciaal weerbaarheidsbeeld

Zoals in de projectverantwoording was aangegeven, zou het Verwey-Jonker onderzoek nog aanbevelingen opleveren naar kwetsbaarheden in de provinciale organisatie. Dit onderzoek zou een eerste basis vormen voor een provinciaal weerbaarheidsbeeld. Met het Verwey-Jonker Instituut is een eerste basis gelegd voor de oplevering van een Provinciaal Weerbaarheidsbeeld. Het opgeleverde eerste concept-rapport week echter in zeer sterke mate af van de opdrachtbeschrijving. Er is dan ook gekozen voor het beëindigen van de samenwerking met Verwey-Jonker.

Er wordt dit voorjaar met de opgedane kennis en ervaring een verdiepende opdracht uitgezet die evenals de *Quicksan gemeentelijke weerbaarheid* verder inzoomt op de kwetsbaarheden binnen werkprocessen, risico's van ongewenste beïnvloeding en de risico's op het gebied van ondermijning en integriteit bij processen die de provincie zelf uitvoert of op afstand heeft gezet. Tegelijkertijd wordt nu gewerkt aan een frauderisicoanalyse. Aanbevelingen uit beiden – weerbaarheidsscan en frauderisicoanalyse – worden verwerkt in een actieplan interne weerbaarheid.

Stand van zaken innovatiepilots

Najaar 2019 zijn met provinciale cofinanciering drie innovatieve, lokale pilots in de aanpak van ondermijning gestart. In Zaanstad betreft het een pilot die zich richt op een aldaar door criminelen oververtegenwoordigde bedrijfstak van glazenwassers. In de Gooi- en Vechtstreek hebben we een pilot mede gesubsidieerd op het gebied van de aanpak van vastgoedfraude. En in de Amstellandgemeenten, ten slotte, dragen we bij aan een innovatief project ter verbetering van de intergemeentelijke communicatie op het terrein van de aanpak van ondermijning.

De pilots hebben een ruime doorlooptijd en zijn nog niet afgerond. Bovendien lopen ze – als gevolg van de Corona-crisis – vertraging op. Wel kunnen we hier een huidige stand van zaken geven. De pilot met betrekking tot de glazenwassersbranche in Zaanstad is verbreed. Lopende de pilot is de gemeente tot het inzicht gekomen dat de problematiek zich niet beperkt tot de glazenwassersbranche en dat de criminaliteit zich na vergunningstelling naar andere branches zal verplaatsen. Er wordt nu dan ook ingezet op een bredere aanpak, waarbij ook het sociaal domein en andere kwetsbare economische takken worden betrokken.

In de pilot in de Gooi- en Vechtstreek voor de aanpak van vastgoedfraude zijn de eerste stappen gezet met de ontwikkeling van een vastgoedscan die op basis van *big data* en geselecteerde indicatoren verdachte transacties kan signaleren. Momenteel wordt de scan al ingezet bij twee lopende onderzoeken naar mogelijke vastgoedfraude. De komende maanden zal de scan worden ingezet bij nieuwe casussen.

In de Amstellandgemeenten is de app *Meld een Vermoeden* inmiddels uitgerold en gebruiken de gemeenten deze app gezamenlijk om op één platform veilig en overzichtelijk informatie met elkaar uit te wisselen. Dit gaat zowel om interne informatie als informatie die zij dagelijks op straat op doen en waarvan delen met andere gemeenten de aanpak effectiever maakt. Komende tijd wordt verder ingezet op het integreren van deze nieuwe werkwijze in de organisaties.

Deze pilots zullen worden geëvalueerd. Op basis van die evaluatie zullen we bezien of subsidiëring van dergelijke innovatiepilots zal worden gecontinueerd. Onder voorbehoud van verloop en duur van de Corona-crisis is deze evaluatie dit najaar voorzien.

Evaluatie Meld Misdaad Anoniem

Veertig Noord-Hollandse gemeenten hebben gebruik gemaakt van het provinciale aanbod om zich aan te sluiten bij Meld Misdaad Anoniem (MMA). Zes gemeenten waren reeds aangesloten. Eén gemeente – Texel – heeft besloten om niet mee te doen. Afgelopen maanden hebben de meeste gemeenten zich aangesloten en Noord-Holland is op dat gebied koploper geworden. Wegens de Corona-crisis heeft dit bij een aantal gemeenten wel vertraging opgelopen. Met deze gemeenten staan we in contact om de aansluiting alsnog rond te maken. Aansluiting bij MMA zorgt ervoor dat gemeenten worden geïnformeerd over de voor hen relevante anonieme meldingen die worden gedaan. Per 1 januari 2020 heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid de kosten per melding overgenomen. Gemeenten zullen in 2020 kosteloos zijn aangesloten bij MMA en in opvolgende jaren enkel abonnementskosten betalen.

We zullen volgen hoe het de Noord-Hollandse gemeenten vergaat die dankzij het aanbod van de provincie zich hebben aangesloten op het netwerk van Meld Misdaad Anoniem. In het voorjaar van 2021 zullen we, een jaar na aansluiting, evalueren wat de opbrengst voor hen en de provincie als geheel is geweest en op welke wijze de aansluiting de aanpak van ondermijning heeft versterkt.

Beleidsontwikkeling Gemeentegrens Overstijgende Ondermijningsproblematiek

Wij gaan door met het maken van beleid (of de betrokkenheid erbij) voor grootschalige gemeentegrens overstijgende problematiek op het gebied van ondermijning: het buitengebied, recreatieparken, bedrijventerreinen, jachthavens en drugsdumpingen. Projecten die hiermee samenhangen zijn op sommige onderwerpen in de afgelopen periode al gestart.

Informatiepositie Recreatieparken

Samen met zes Noord-Hollandse gemeenten loopt momenteel een traject waarin methodiek wordt ontwikkeld die gemeenten meer inzicht geeft in wat er zich op de recreatieparken binnen hun gemeente afspeelt. Vooral op de economisch minder vitale parken bestaat namelijk het risico op verloedering en het ontstaan van sociale- en veiligheidsproblematiek. Om dit voor te zijn, dient de informatiepositie van gemeenten sterk te zijn. Dit vraagt om een brede blik en het samenbrengen van informatie vanuit verschillende domeinen.

De kracht van de huidige methodiekontwikkeling is vooral gelegen in de combinatie en onderlinge verbanden van meerdere beleidsvelden (ruimtelijk, economisch, veiligheid en sociaal-maatschappelijk) die elkaar beïnvloeden bij recreatieparken. Deze samenhang heet het *Klavermodel Recreatieparken*.

De gemeenten Langedijk & Schagen zijn op basis hiervan als eerste testgemeenten met deze aanpak en methodiek aan de slag om hun informatiepositie te versterken. Bij de indicatoren die nu worden verzameld en naast elkaar gelegd worden kan gedacht worden aan informatie van politie, het nachtregister, het kadaster, luchtfoto's, openbare bronnen, gezondheidscijfers en gesprekken met bewoners en eigenaren.

Terwijl deze twee gemeenten de praktijktest met het Klavermodel uitvoeren, leren de andere aangesloten gemeenten via frequente georganiseerde bijeenkomsten direct van de ervaringen die worden opgedaan. Het streven is dat bij succesvolle evaluatie deze en andere Noord-Hollandse gemeenten ook met de aanpak informatieverricht handelen recreatieparken conform de methodiek van het Klavermodel aan de slag gaan. De betrokken gemeenten zijn straks de ambassadeurs van deze aanpak.

Red Flags bij Criminele Inmenging

Sinds dit voorjaar heeft de provincie zich aangesloten bij het onderzoekstraject *Red Flags bij Criminele Inmenging* van de Hogeschool van Amsterdam en Rotterdam. Het doel van dit traject is om praktische kennis en tools te ontwikkelen om bedrijven en bedrijventerreinen weerbaarder te maken tegen criminele inmenging. Het concrete streven is om tot een toolkit te komen waarmee ondernemers i) de signalen van criminele inmenging leren herkennen, ii) zwakke plekken in het

bedrijf gaan zien en aanpakken en iii) zelf en met collega-bedrijven, bedrijvenverenigingen, gemeente, politie en anderen partijen kunnen optreden tegen criminele inmenging.

Als provincie zijn we nu aangesloten bij de adviesraden van het onderzoekstraject en worden we op de hoogte gehouden van de actuele bevindingen en resultaten van het onderzoek. Doel van onze betrokkenheid is om zoveel mogelijk gemeenten in Noord-Holland te laten profiteren van de belangrijkste aanbevelingen van dit onderzoek. Als verbindende partij kunnen we op deze manier belangrijke kennis en ervaring in de aanpak tegen ondermijning helpen verspreiden. In de zomerperiode zullen de eerste bedrijventerreinen en bedrijven actief worden betrokken bij het onderzoek. De resultaten hiervan worden in het laatste kwartaal van 2020 verwacht.

Verder Faciliteren Maatschappelijk Debat Beroepsgroepen

Beroepsgroepen die (ongewild) faciliteren of slachtoffer zijn van ondermijnende criminaliteit moeten op regelmatige basis worden gehoord en gevoed. Door middel van bijeenkomsten met deze beroepsgroepen en stakeholders organiseert de provincie het podium voor maatschappelijk debat over de dilemma's waar deze groepen voor staan en stimuleert zij daarnaast de uitwisseling van kennis en ervaring.

Dit najaar zal in samenwerking met het Projectbureau Herstructurering Bedrijventerreinen een kennisbijeenkomst over ondermijning plaatsvinden. Doelgroepen zijn gemeenten en ondernemers op bedrijventerreinen die te maken (kunnen) hebben met ondermijning. Het hiervoor genoemde onderzoekstraject *Red Flags* zal ook onderdeel zijn van het programma.

Opvolging provinciaal onderzoek Bibob

In 2019 is door de provincie onderzoek gedaan naar de wijze waarop de Wet Bibob door gemeenten wordt uitgevoerd. Dit rapport is in januari 2020 gepubliceerd. Uit het rapport is gebleken dat er veel verschillen bestaan tussen gemeenten en dat er bij gemeenten behoefte is aan ondersteuning. In de afgelopen maanden heeft de provincie samen met het RIEC Noord-Holland besproken hoe hier invulling aan kan worden gegeven. In samenwerking met dit RIEC worden drie startbijeenkomsten georganiseerd. Deze startbijeenkomsten zouden in mei 2020 plaatsvinden. Gezien de maatregelen rondom de Corona-crisis zullen de bijeenkomsten hoogstwaarschijnlijk worden verplaatst naar het najaar van 2020. De provincie houdt daarnaast contact hierover met het RIEC Midden-Nederland en het RIEC Amsterdam-Amstelland.

Kansenkaart

We brengen in kaart met welke provinciale beleidsterreinen er raakvlakken zijn met het thema weerbaarheid/ondermijning. De trajecten van recreatieparken en bedrijventerreinen zijn reeds genoemd. Maar we kijken ook nadrukkelijk naar de mogelijkheden die het eigen provinciale data lab kunnen bieden bij de versterking van de aanpak van ondermijning.

5. Tijdpad

In onderstaand schema wordt – binnen de Agendalijnen – aangegeven welke activiteiten wanneer worden opgepakt dan wel afgerond. Voor zover nu mogelijk en te voorzien is dit schema reeds geactualiseerd naar aanleiding van de Corona-crisis.

Agendalijnen	Activiteiten	Beknorte uitleg	Op te leveren producten	Tijdpad
Vergroten interne weerbaarheid	Zicht op provinciale weerbaarheid	Opleveren weerbaarheidsbeeld NH alsook frauderisicoanalyse. Aanbevelingen uit voornoemde trajecten worden verwerkt in een actieplan interne weerbaarheid	Actieplan interne weerbaarheid	Najaar 2020

Agendalijnen	Activiteiten	Beknorte uitleg	Op te leveren producten	Tijdpad
	Uitvoeren actieplan interne weerbaarheid	Aanbevelingen uit weerbaarheidsbeeld en frauderisicoanalyse worden verwerkt in een actieplan interne weerbaarheid	Diverse acties	Vanaf najaar 2020
	Interne kennisverspreiding	Verzorgen presentaties binnen PNH t.b.v. bewustwording en herkenbaarheid Agenda Weerbaar NH	Presentaties	Vanaf voorjaar 2020
Eigen beleidskracht	Inventarisatie raakvlakken ondermijning met kerntaken PNH	In beeld brengen raakvlakken weerbaarheid met diverse provinciale beleidsterreinen	Kansenkaart	Zomer 2020
	Opvolging kansenkaart	Naar aanleiding van de op te leveren kansenkaart kunnen één of meerdere trajecten worden gestart	Diverse acties	Vanaf najaar 2020
Lokale weerbaarheid	Evaluatie aansluiting Noord-Hollandse gemeenten op Meld Misdaad Anoniem	Op 1 februari 2020 is de aansluiting van bijna alle Noord-Hollandse gemeenten op Meld Misdaad Anoniem gerealiseerd. Na een jaar aansluiting zal worden geëvalueerd wat de opbrengst van de deze aansluiting voor gemeenten en de provincie als geheel is geweest en hoe het de aanpak van ondermijning heeft versterkt	Evaluatie	Voorjaar 2021
	Opvolging uitkomsten provinciale enquête Bibob	Naar aanleiding van de enquête biedt de provincie gemeenten aan om hun kennis over de Wet Bibob te verbeteren. Ook kan de provincie bijdragen aan de verbetering van de capaciteit en ervaring bij complexe dossiers bij gemeenten	Diverse acties waaronder kennis-bijeenkomsten	Vanaf voorjaar 2020
	Rijksheer-rol richting burgemeesters (kopgroep)	Regelmatig gesprek met burgemeesters(kopgroep) over weerbaarheid van het openbaar bestuur en de strijd tegen ondermijning	Activiteiten en producten voortvloeiend uit gesprekken	Doorlopend
	Opvolging quickscans gemeentelijke weerbaarheid	Na positieve evaluatie wordt nu gemeentelijke behoefte voor quickscan gepeild	Voortzetting quickscans	Vanaf voorjaar 2020
	Evaluatie en mogelijke doorontwikkeling innovatie-pilots	In de afgelopen periode zijn met cofinanciering van de provincie drie innovatieve pilots in de aanpak van ondermijning gestart: in	Evaluatie innovatie-pilots	Najaar 2020

Agendalijnen	Activiteiten	Beknopte uitleg	Op te leveren producten	Tijdpad
		gemeente Zaanstad, de Amstellandgemeenten en de Gooi- en Vechtstreek. Na afronding worden deze pilots geëvalueerd		
		Na evaluatie van deze innovatie-pilots wordt besloten over de mogelijkheid om deze subsidiëring door te zetten	Mogelijke voortzetting innovatie-pilots	Najaar 2020
	Verder faciliteren maatschappelijk debat beroepsgroepen	Beroepsgroepen die (ongewild) faciliteren of slachtoffer zijn van ondermijnende criminaliteit moeten op regelmatige basis worden gehoord en gevoed. Dit jaar vindt een bijeenkomst plaats over ondermijning op bedrijventerreinen	Bijeenkomst met beroepsgroep	Najaar 2020

6. Overzicht financiën

In het coalitieakkoord *Duurzaam Doorpakken!* worden middelen beschikbaar gesteld voor de aanpak van ondermijning. Daarnaast zijn de niet-aangewende middelen uit het project via de Uitgestelde Intenties (UI) doorgeschoven naar dit jaar (2020). Hieronder de betreffende bedragen.

Omschrijving	Bedrag
Structurele middelen jaarlijks (gedurende coalitieperiode)	€ 150.000
Via de UI doorgeschoven middelen uit project (eenmalig)	€ 397.400

Binnen deze budgettaire kaders zullen we de Agenda Weerbaar NH uitvoeren. Daarbij merken wij op dat we in die uitvoering voorrang geven aan die activiteiten waartoe al in de programmabegroting 2020 – onder operationeel doel 1.3.3 (ondermijning tegengaan, weerbaarheid stimuleren) – is besloten en derhalve zijn begroot:

1. Gemeenten/regio's beschikken over een quickscan (20 uitgevoerde quickscans begroot);
2. De provincie beschikt over een actueel ondermijningsbeeld en een quickscan over de bestuurlijke weerbaarheid;
3. Er is een strategisch handelingsperspectief opgesteld.

7. Verantwoording

Naast reguliere verantwoording in de P&C-cyclus zal jaarlijks verantwoording van de voortgang plaatsvinden door middel van een voortgangsbericht aan Provinciale Staten.

Bijlage: Opzet en werkwijze Quickscan gemeentelijke weerbaarheid

Weerbaarheid betreft de wijze waarop organisaties – in dit geval gemeenten – en haar medewerkers in staat zijn ondermijningspogingen te ‘neutraliseren’. Vanuit deze definitie biedt de Quickscan gemeenten op vijf verschillende pijlers vanuit een referentiekader inzicht in het niveau van weerbaarheid:

1. Inzicht & Bewustzijn

Referentiekader: Bewustzijn van de mogelijke aanwezigheid van criminele activiteiten en beïnvloeding van de ambtelijke organisatie en van mogelijke kwetsbaarheden in de uitvoering van taken.

2. Bestuurlijke Borging

Referentiekader: Integriteit en weerbaarheid van de organisatie zijn als bestuurlijke prioriteit (portefeuille binnen het college, beleid geformuleerd, middelen beschikbaar) vastgelegd

3. Organisatorische Borging

Referentiekader: Het borgen van de weerbaarheid (waaronder integriteit) van de organisatie door onder meer het vastleggen van kwetsbare processen en integriteitsregels, ondersteuning voor medewerkers, bijzondere aandacht voor kwetsbare functies, bieden van veiligheid etc.

4. Normen & Waarden

Referentiekader: Een organisatiecultuur waar duidelijk is welke normen en waarden er gelden (en deze ook worden uitgedragen) en medewerkers zich veilig voelen om mogelijke schendingen hiervan aan de orde te stellen.

5. Handelen

Referentiekader: Signalen die kunnen duiden op ondermijning of integriteitsschendingen worden feitelijk gemeld en opgepakt.

De vijf bovengenoemde aandachtgebieden vormen de kern van de Quickscan. Om tot een voor de gemeente gespecificeerd beeld te komen waar op het gebied van weerbaarheid de meeste winst te halen valt, worden vijf stappen doorlopen. Gestart wordt met een intake met burgemeester en gemeentesecretaris en een ambtelijke startbijeenkomst. Vervolgens wordt de basisinformatie voor de scan verzameld. Deze bestaat uit een digitale intakelijst voor de gemeente op organisatieniveau, schriftelijke (digitale) informatie over beleid, organisatie en handelwijze als het gaat om weerbaarheid en een digitale vragenlijst die wordt uitgezet onder de medewerkers waarin ze worden bevraagd op hun beeld van de weerbaarheid van de organisatie.

Op basis van een eerste analyse van de basisinformatie worden in stap drie gesprekken gevoerd met medewerkers en/of leidinggevendenden op onder meer de taakgebieden vergunningverlening, toezicht en handhaving, grondexploitatie, sociaal domein en burgerzaken. Op basis van de in stappen 2 en 3 verzamelde informatie wordt in stap 4 een analyse gemaakt aan de hand van het referentiekader en een concept-rapport opgesteld. Daarbij gaat het vooral om zaken als duidelijkheid in de bevindingen, bruikbaarheid van de aanbevelingen en mogelijk nog kleine aanpassingen in het rapport. In de laatste stap wordt het rapport definitief gemaakt op basis van ambtelijke bespreking. De bevindingen (met focus op conclusies en aanbevelingen) worden besproken met burgemeester en gemeentesecretaris.